

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ

Ταχ. Δ/ση: Ν.Ε.Ο. Πατρών-Αθηνών 28,
 26441 ΠΑΤΡΑ
 Πληροφ.: Μαμασιούλας Αριστείδης
 e-mail: amamasioulas@mou.gr

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό
Ταμείο

15/03/2022
 , 05/11/2021
 : 5151

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: Έγκριση 2^{ης} έκδοσης αρχείου Συχνών Ερωτήσεων - Απαντήσεων για τη δράση 9.ν.1.1-α «Στήριξη υφιστάμενων και υπό σύσταση Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Α.Ο.) στη Δυτική Ελλάδα» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2014-2020»

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το Άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα που κυρώθηκε με το Άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005, ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005.
2. Το ν. 4314/2014 «Για τη Διαχείριση, το έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό Δίκαιο, τροποποίηση του ν.3419/2005 (Α 297) και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α 265/23-12-2014)», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
3. Την υπ. αριθμ. 32681/ΕΥΘΥ335/23-03-2015 (ΦΕΚ 713/Β/24-4-2015 Υπουργική Απόφαση, με θέμα «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΕΠ Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 4314/2014 και αντικατάσταση της αριθμ. 41546/Γ'ΚΠΣ/281/ΚΥΑ/8.12.2000 (ΦΕΚ 1501/Β) ΚΥΑ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
4. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006.
6. Τα άρθρα 87, 88 και 89 της Συνθήκης περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, περί κρατικών ενισχύσεων.

7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των Άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης.
8. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01).
9. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής 2007/C/272/05 για την αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων της Επιτροπής με τις οποίες τα κράτη μέλη διατάσσονται να ανακτήσουν παράνομες και ασυμβίβαστες κρατικές ενισχύσεις.
10. Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, σύμφωνα με την υπ' Αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712 Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
11. Τη με αρ. πρωτ. Α.Π. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20–10–2016 (ΦΕΚ 3521/Β'/01–11–2016) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας για τα προγράμματα ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων, αξιολόγησης πράξεων», όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει.
12. Τη με αριθμ. 126829 ΕΥΘΥ 1217(1) ΚΥΑ (ΦΕΚ 2784 Β', 21-12-2015) Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν.4314/2014.
13. Την Υ.Α. με Α.Π. 3357/ΕΥΣ/1338/27.01.2011 «Στοιχεία συστήματος για τον έλεγχο σώρευσης κρατικών ενισχύσεων», όπως ισχύει.
14. Το με αριθμό C (2014) 3542 final/23.5.2014 εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020 (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης).
15. Το Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/7-7-2010).
16. Το Π.Δ. 132/2010, «Περί Οργανισμού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος» ΦΕΚ 225Α /2010 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
17. Την με αριθμ 313/2019 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πατρών, περί επικύρωσης των αποτελεσμάτων των περιφερειακών εκλογών της 26ης Μάιου 2019 και την 2ης Ιουνίου 2019 και το από 29/08/2019 πρακτικό ορκωμοσίας της νέας Περιφερειακής αρχής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
18. Την Απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C(2014) 10161 final/18-12-2014 που αφορά την έγκριση του Ε.Π. «ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ 2014-2020», όπως τροποποιήθηκε με την C(2020) 4707 final/7-7-2020 απόφαση
19. Την με αρ. Πρωτ. 2902/2-7-2019 επιστολή της ΕΥΔΕΠΠΔΕ προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την επέκταση μεταβατικής περιόδου εφαρμογής του άρθρου 67(2)α) του Καν. 1303/2018 σύμφωνα με το άρθρο 152(7)
20. Την με αρ. πρωτ. 5045/19.12.2018 Απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, με την οποία ορίζεται ο "Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας" (ΕΦΕΠΑΕ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης (ΕΦΔ) των δράσεων του Ε.Π. «Δυτική Ελλάδα 2014-2020»
21. Την με αρ. πρωτ. 2939/24-6-2021 μέσω γραπτής διαδικασίας απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ 2014-2020», με την οποία με την οποία εγκρίθηκε η μεθοδολογία η διαδικασία και το περιεχόμενο της 33ης έκδοσης του εντύπου εξειδίκευσης του ΕΠ, ο προγραμματισμός των προσκλήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες κατ' έτος στόχοι και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων της δράσης
22. Τη με αρ. πρωτ. 3006/28-6-2021 απόφαση πρόσκλησης υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής Ενίσχυσης για τη δράση 9.ν.1.1-α «Στήριξη υφιστάμενων και υπό σύσταση Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Α.Λ.Ο.) στη Δυτική Ελλάδα», όπως τροποποιήθηκε με τις 3392/21-07-2021, 4284/23-9-2021 και 4815/19-10-2021 αποφάσεις

23. Τη με αρ. πρωτ. 5954/2-9-2021 απόφαση έγκρισης 1ης έκδοσης αρχείου Συχνών Ερωτήσεων - Απαντήσεων για τη δράση 9.ν.1.1-α «Στήριξη υφιστάμενων και υπό σύσταση Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Α.Ο.) στη Δυτική Ελλάδα»
24. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Την έγκριση αρχείου Συχνών Ερωτήσεων - Απαντήσεων για τη δράση 9.ν.1.1-α «Στήριξη υφιστάμενων και υπό σύσταση Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Α.Ο.) στη Δυτική Ελλάδα» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2014-2020», για την αποσαφήνιση και διευκρίνιση σημείων της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης και των Παραρτημάτων αυτής.

Ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας

Νεκτάριος Φαρμάκης

Συνημμένα:

Αρχείο Συχνών Ερωτήσεων - Απαντήσεων

Κοινοποίηση:

- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων
- Γραφείο Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημ. Επενδύσεων & ΕΣΠΑ
- Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Επιχειρηματικότητας, Έρευνας και Καινοτομίας
- ΕΦΕΠΑΕ
- Διαχειριστική Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

9.ν.1.1-α «Στήριξη υφιστάμενων και υπό σύσταση Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.ΑΛ.Ο.) στη Δυτική Ελλάδα» - ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2014-2020
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΧΕΤΙΚΟ FAQ

1. **Ερώτηση:** Η Πρόσκληση αναφέρει ότι δικαιούχοι της Δράσης είναι υφιστάμενοι ή υπό σύσταση Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.ΑΛ.Ο.), με βάση τα οριζόμενα στο Ν.4430/2016 (ΦΕΚ 205/Α). Ποιες είναι οι νομικές μορφές που περιλαμβάνονται στον εν λόγω Νόμο;
Απάντηση: Οι δικαιούχοι της Δράσης περιλαμβάνονται και περιγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 3 του Ν.4430/2016 (ΦΕΚ 205/Α). Επισημαίνεται ότι στον Ν.4430/2016, περιλαμβάνεται και το σύνολο του θεσμικού πλαισίου που διέπει τους Φορείς Κ.ΑΛ.Ο.

2. **Ερώτηση:** Ποιος είναι ο προϋπολογισμός της Δράσης και πώς κατανέμεται;
Απάντηση: Η συνολική δημόσια δαπάνη της Δράσης ανέρχεται στα 2.000.000€ και κατανέμεται ισόποσα σε δύο κατηγορίες Φορέων Κ.ΑΛ.Ο.:
Υπό Σύσταση Φορείς Κ.ΑΛ.Ο., οι οποίοι θα συσταθούν και θα ξεκινήσουν τη δραστηριότητά τους μετά την ημερομηνία δημοσίευσης της Πρόσκλησης, ήτοι 28/06/2021.
Υφιστάμενοι Φορείς Κ.ΑΛ.Ο., οι οποίοι έχουν συσταθεί και δραστηριοποιούνται πριν την ημερομηνία δημοσίευσης της Πρόσκλησης, ήτοι 28/06/2021.
 Εφόσον δεν υπάρξει απορρόφηση του διατιθέμενου προϋπολογισμού από μια κατηγορία επιχειρήσεων, θα υπάρξει αναλογική μεταφορά στην άλλη.

3. **Ερώτηση:** Στο Παράρτημα της Πρόσκλησης που αφορά τα δικαιολογητικά συμμετοχής των Υπό Σύσταση Φορέων Κ.ΑΛ.Ο., περιλαμβάνονται και δικαιολογητικά περί έναρξης δραστηριοτήτων και νόμιμης υπόστασης. Αυτό σημαίνει ότι είναι υποχρεωτικό οι Υπό Σύσταση Φορείς να έχουν κάνει έναρξη δραστηριοτήτων προτού υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης στην παρούσα Δράση;
Απάντηση: Βάσει των προϋποθέσεων συμμετοχής που αναφέρονται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 5 της Πρόσκλησης, στην κατηγορία των Υπό Σύσταση Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. περιλαμβάνονται όσοι θα συσταθούν και θα ξεκινήσουν τη δραστηριότητά τους μετά την ημερομηνία δημοσίευσης της Πρόσκλησης. Αυτό σημαίνει ότι δεν είναι υποχρεωτικό να έχουν προβεί οι Υπό Σύσταση Φορείς σε έναρξη δραστηριοτήτων προτού υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης στην παρούσα Δράση. Κατόπιν τούτου, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής περί έναρξης δραστηριοτήτων και νόμιμης υπόστασης αφορούν περιπτώσεις Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. που προέβησαν σε έναρξη δραστηριοτήτων μετά την ημερομηνία δημοσίευσης της Πρόσκλησης (28/06/2021) και πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.

4. **Ερώτηση:** Φορέας Κ.ΑΛ.Ο. που δραστηριοποιείται πριν τη δημοσίευση της Πρόσκλησης εκτός Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και επιθυμεί να ιδρύσει υποκατάστημα εντός Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας έχει δικαίωμα συμμετοχής στη παρούσα Δράση;
Απάντηση: ΟΧΙ, σύμφωνα με το κεφ. 5 της πρόσκλησης επιλέξιμοι για την δράση είναι Υφιστάμενοι Φορείς Κ.ΑΛ.Ο. που έχουν έδρα/παράρτημα στην Π.Δ.Ε πριν την ημερομηνία προκήρυξης της Πρόσκλησης της Δράσης ήτοι 28/06/2021.

5. **Ερώτηση:** Μπορεί να υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης Φορέας Κ.ΑΛ.Ο. που δραστηριοποιείται ή θα δραστηριοποιηθεί σε επιλέξιμους και μη επιλέξιμους Κ.Α.Δ, βάσει του σχετικού Παραρτήματος της Πρόσκλησης;
- Απάντηση:** Σύμφωνα με το Κεφάλαιο 5 της Πρόσκλησης, οι Υπό Σύσταση Φορείς Κ.ΑΛ.Ο. θα πρέπει να διαθέτουν ένα τουλάχιστον επιλέξιμο ΚΑΔ πριν την πρώτη εκταμίευση, συμπεριλαμβανομένης της προκαταβολής.
- Αντίστοιχα, οι Υφιστάμενοι Φορείς ΚΑΛ.Ο. θα πρέπει να διαθέτουν τουλάχιστον έναν επιλέξιμο ΚΑΔ πριν την ηλεκτρονική υποβολή της επενδυτικής πρότασης.
- Ως εκ τούτου, δύναται να υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης Φορείς Κ.ΑΛ.Ο. που δραστηριοποιούνται ταυτόχρονα σε επιλέξιμους και μη Κ.Α.Δ., βάσει του Παραρτήματος VII της Πρόσκλησης. Σε κάθε περίπτωση, το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου, θα πρέπει να αφορούν τον/τους επιλέξιμο/ους Κ.Α.Δ. που δηλώνονται κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
6. **Ερώτηση:** Στο Κεφάλαιο 5 της Πρόσκλησης αναφέρεται στον ορισμό του «Δικαιούχου» ότι το νομικό πρόσωπο που υποβάλει την πρόταση, πρέπει να εκπληρώνει τον ορισμό και τις προϋποθέσεις της Μικρής ή Πολύ Μικρής Επιχείρησης. Στους όρους και προϋποθέσεις του ίδιου Κεφαλαίου αναφέρεται ότι οι φορείς Κ.ΑΛ.Ο. πρέπει: «Να περιλαμβάνονται στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ), όπως ορίζονται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και στο Παράρτημα I του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων».
- Μπορεί να υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης Φορέας Κ.ΑΛ.Ο. που ανήκει στις Μεσαίες Επιχειρήσεις;
- Απάντηση:** Σύμφωνα και με τα όσα αναφέρονται στην πρόσκληση επιλέξιμες είναι μόνο μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις
7. **Ερώτηση:** Μία από τις προϋποθέσεις συμμετοχής στη Δράση είναι η οργάνωση της δραστηριότητας σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο. Τί ορίζεται ως αυτοτελής επαγγελματικός χώρος και τί συμβαίνει στην περίπτωση που ένας υφιστάμενος Φορέας Κ.ΑΛ.Ο. δεν πληροί κατά την υποβολή της πρότασης την εν λόγω προϋπόθεση;
- Απάντηση:** Ως αυτοτελής επαγγελματικός χώρος ορίζεται ο χώρος που αποτελεί χωριστή ιδιοκτησία, διαθέτει δικές του παροχές κοινής ωφέλειας (π.χ. ηλεκτρισμού) και δεν χρησιμοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο ως κατοικία (κύρια ή δευτερεύουσα). Σε περίπτωση που κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, ο Φορέας Κ.ΑΛ.Ο. δραστηριοποιείται σε μη αυτοτελή επαγγελματικό χώρο, μπορεί να δηλωθεί η τωρινή εγκατάσταση. Εφόσον όμως εγκριθεί το επιχειρηματικό σχέδιο το αργότερο μέχρι την ημερομηνία της πρώτης πληρωμής, ο δικαιούχος θα πρέπει να έχει κάνει μεταβολή της εγκατάστασής του, μεταφέροντας αυτή σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο. Σε αντίθετη περίπτωση, θα ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης.
8. **Ερώτηση:** Μία από τις προϋποθέσεις συμμετοχής στη Δράση είναι η μη συστέγαση της επιχείρησης σε ίδιο, μη διακριτό χώρο με άλλη επιχείρηση. Υφιστάμενος Φορέας Κ.ΑΛ.Ο. που δραστηριοποιείται κατά την περίοδο υποβολής της πρότασης σε συστεγαζόμενο επαγγελματικό χώρο, μπορεί να υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης;
- Απάντηση:** Μπορεί να υποβάλλει πρόταση, αλλά οι δαπάνες θα είναι επιλέξιμες εάν και εφόσον μεταφερθεί σε αυτόνομο χώρο, και από το σημείο αυτό και μετά.
9. **Ερώτηση:** Ποια είναι η περίοδος επιλεξιμότητας των δαπανών και ποιο είναι το μέγιστο χρονικό διάστημα υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου;
- Απάντηση:** Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας Πρόσκλησης (28/06/2021), ενώ το μέγιστο χρονικό διάστημα υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου ορίζεται στους 20 μήνες από την ημερομηνία ένταξής του στη Δράση.

10. **Ερώτηση:** Στις επιδοτούμενες δαπάνες περιλαμβάνονται πλήρη μισθολογικά κόστη υφιστάμενου ή/και νεοπροσλαμβανόμενου άνεργου προσωπικού. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των εν λόγω δαπανών;
- Απάντηση:** Οι επιδοτούμενες δαπάνες μισθοδοσίας ανέρχονται μέχρι και στους 20 μήνες ανά υφιστάμενο ή/και νεοπροσλαμβανόμενο άνεργο προσωπικό, με το επιλέξιμο ποσό να αφορά πλήρες μισθολογικό κόστος εντός της επιλέξιμης περιόδου, το οποίο ανάγεται στο ελάχιστο νόμιμο κόστος μισθοδοσίας ανά 12 ανθρωπομήνες πλήρους μισθωτής απασχόλησης.
- Για να είναι επιλέξιμο το πλήρες μισθολογικό κόστος, θα πρέπει σωρευτικά:
- Να είναι άνεργος-η, εγγεγραμμένος-η στον ΟΑΕΔ κατά την ημερομηνία αναγγελίας της πρόσληψης (για το νεοπροσλαμβανόμενο προσωπικό)
  - Να μην έχει προηγούμενη σχέση εργασίας με τον Φορέα Κ.Α.Λ.Ο. (για το νεοπροσλαμβανόμενο προσωπικό)
  - Να μην είναι σύζυγος ή συγγενής έως και 2ου βαθμού (εξ αίματος και εξ αγχιστείας) με τα μέλη του φορέα Κ.Α.Λ.Ο. (για νεοπροσλαμβανόμενο και υφιστάμενο προσωπικό)
  - Να απασχοληθεί/απασχολείται σε αντικείμενο συναφές με τους στόχους του επενδυτικού σχεδίου (για νεοπροσλαμβανόμενο και υφιστάμενο προσωπικό)
  - Να εξοφλούνται με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής (βλ. Κεφάλαιο 11.1 της Πρόσκλησης).
11. **Ερώτηση:** Μπορούν να συμπεριληφθούν στις επιλέξιμες δαπάνες μισθοδοσίας, μέλη του φορέα Κ.Α.Λ.Ο. που απασχολούνται ή θα απασχοληθούν με σχέση εξαρτημένης εργασίας;
- Απάντηση:** Ναι, δύναται να επιδοτηθούν μέλη του Φορέα Κ.Α.Λ.Ο. ως υφιστάμενο ή νεοπροσλαμβανόμενο προσωπικό, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη ερώτηση Νο. 10.
12. **Ερώτηση:** Η Πρόσκληση αναφέρει ότι για το Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου άνεργου Προσωπικού, οι επιχορηγούμενες ετήσιες μονάδες εργασίας (ΕΜΕ) πρέπει να είναι πρόσθετες (δηλ. να προσαυξάνουν) ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το έτος αναφοράς, ήτοι το δωδεκάμηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Σε περίπτωση που ο υφιστάμενος Φορέας Κ.Α.Λ.Ο. κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης δεν έχει συμπληρώσει δωδεκάμηνο λειτουργίας, πώς υπολογίζονται οι Ε.Μ.Ε. βάσης;
- Απάντηση:** Στην περίπτωση αυτή, οι επιχορηγούμενες ετήσιες μονάδες εργασίας (ΕΜΕ), θα πρέπει να είναι πρόσθετες στις ΕΜΕ που έχει ο Φορέας από την έναρξη δραστηριοποίησής του έως και τον προηγούμενο μήνα πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
13. **Ερώτηση:** Θα πρέπει ο/η νεοπροσλαμβανόμενος/η να απασχοληθεί καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου; Σε περίπτωση που αποχωρήσει ο/η νεοπροσλαμβανόμενος/η και δεν έχουν καλυφθεί οι δηλωμένοι κατά την υποβολή της πρότασης ανθρωπομήνες, μπορώ να προσλάβω νέο άτομο;
- Απάντηση:** Σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ της Πρόσκλησης, οι δαπάνες μισθοδοσίας του/των νέου/νέων εργαζομένου/-ων (νέα πρόσληψη μετά την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών στη Δράση) της επιχείρησης, θα πρέπει να είναι με σχέση εξαρτημένης εργασίας, όχι απαραίτητα συνεχόμενων περιόδων απασχόλησης, αρκεί να είναι κατά τη διάρκεια επιλεξιμότητας του επιχειρηματικού σχεδίου.
- Οπότε, σε περίπτωση που αποχωρήσει ο/η νεοπροσλαμβανόμενος/η κατά την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου και δεν έχουν καλυφθεί οι δηλωμένοι κατά την υποβολή της πρότασης ανθρωπομήνες, προσμετρώνται οι ανθρωπομήνες της νέας πρόσληψης, αρκεί να πληρούνται οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των εν λόγω δαπανών (άνεργος-η κατά την πρόσληψη, μη ύπαρξη συγγένειας κλπ.).

14. **Ερώτηση:** Στις επιλέξιμες δαπάνες της Δράσης περιλαμβάνονται και λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης. Τί μπορεί να περιληφθεί στη συγκεκριμένη κατηγορία δαπανών, με ποιο τρόπο υπολογίζονται και τί πρέπει να προσκομισθεί σχετικά από τον δικαιούχο;
- Απάντηση:** Η υποκατηγορία 7.1 των επιλέξιμων δαπανών αφορούν λοιπές άμεσες και έμμεσες για την υλοποίηση της πράξης δαπάνες και υπολογίζονται σύμφωνα με την μέθοδο απλοποιημένου κόστους στο 40% του αθροίσματος των δαπανών των υποκατηγοριών 3.1 & 3.2 (επιλέξιμες δαπάνες μισθοδοσίας). Το επιδοτούμενο ποσό της συγκεκριμένης υποκατηγορίας είναι στην ευχέρεια της δικαιούχου επιχείρησης να αποφασίσει τί ανάγκες θα καλύψει (λειτουργικά έξοδα, αναλώσιμα, πάγιος εξοπλισμός κ.ά.) και δεν θα ζητηθούν σχετικά αποδεικτικά τιμολόγησης-εξόφλησης.
15. **Ερώτηση:** Στο Παράρτημα VI με τα Κριτήρια Αξιολόγησης και πιο συγκεκριμένα στο Κριτήριο Γ.2 Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης (υπολογιζόμενης σε ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης μισθωτής εργασίας), αναφέρεται ότι εξετάζεται αν ο φορέας δεσμεύεται να δημιουργήσει νέες θέσεις απασχόλησης και πόσες.
- Οι βαθμολογούμενες νέες θέσεις εργασίας αφορούν αποκλειστικά αυτές που θα επιδοτηθούν μέσω του επιχειρηματικού σχεδίου ή δύναται να συνυπολογισθούν και πρόσθετες μη επιδοτούμενες νέες θέσεις που θα αναλύονται στην περιγραφή της πρότασης;
- Απάντηση:** Μπορούν να δηλώσουν ως βαθμολογούμενες ΝΘΕ (ανέργων) και μη επιδοτούμενες ΝΘΕ αλλά κατά την ολοκλήρωση του έργου θα ελεγχθεί η εκπλήρωση του κριτηρίου και σε περίπτωση που δεν επιβεβαιωθεί η βαθμολογία θα γίνει αναβαθμολόγηση και εφόσον η νέα βαθμολογία πέσει κάτω της επιλέξιμης βάσης το έργο θα απενταχθεί και θα γίνουν τα σχετικά για την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων επιχορηγήσεων
16. **Ερώτηση:** Για έναν υπό σύσταση φορέα Κ.Α.Λ.Ο. που υποβάλει στη δράση μπορεί ένα ή περισσότερα μέλη του να συμμετέχουν σε υποβολή πρότασης ενός άλλου υπό σύσταση ή/και υφιστάμενου φορέα Κ.Α.Λ.Ο στη δράση;
- Απάντηση:** ΟΧΙ. Σύμφωνα με το ΚΕΦ 5.1 «Δικαιούχοι – όροι και Προϋποθέσεις Συμμετοχής» παράγραφο Α. «Υπό σύσταση φορείς Κ.Α.Λ.Ο» της αναλυτικής πρόσκλησης αναφέρεται ότι: «κάθε επιλέξιμο φυσικό/νομικό πρόσωπο να συμμετέχει στην υποβολή μίας και μόνο αίτησης χρηματοδότησης επιχειρηματικού σχεδίου, επί ποινής απόρριψης όλων των τυχόν υποβληθεισών αιτήσεων».
- Συνεπώς τα μέλη ενός υπό σύσταση φορέα Κ.Α.Λ.Ο. που υποβάλει στη δράση ΔΕΝ μπορούν να συμμετέχουν ως μέλη σε άλλον υπό σύσταση ή/και υφιστάμενο φορέα Κ.Α.Λ.Ο. που υποβάλει πρόταση στη δράση. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι φυσικό/νομικό πρόσωπο συμμετέχει σε παραπάνω μία προτάσεις/επενδυτικά σχέδια θα απορρίπτονται στο σύνολό τους.
17. **Ερώτηση:** Νεοπροσλαμβανόμενος νοείται ο εργαζόμενος για τον οποίο έγινε πρόσληψη μετά την προκήρυξη της πρόσκλησης ή μετά την υποβολή της ηλεκτρονικής υποβολής στη δράση;
- Απάντηση:** Ως νεοπροσλαμβανόμενο άνεργο προσωπικό για τη δράση νοείται ο εργαζόμενος για τον οποίο έγινε πρόσληψη μετά την προκήρυξη της δράσης ήτοι 28/06/2021 και εφόσον πληροί το σωρευτικά το σύνολο των προϋποθέσεων της ερώτησης 10 του αρχείου .
- Το ίδιο ισχύει και για τα μέλη Κ.Α.Λ.Ο. που απασχολούνται ή θα απασχοληθούν με σχέση εξαρτημένης εργασίας και επιθυμούν να επιδοτηθούν από τη δράση.
18. **Ερώτηση:** Όσον αφορά το νεοπροσλαμβανόμενο άνεργο προσωπικό αρκεί μία μέρα ανεργίας - εγγεγραμμένος στον ΟΑΕΔ – κατά την ημερομηνία αναγγελίας της πρόσληψης?
- Απάντηση:** Ναι. Ο νεοπροσλαμβανόμενος αρκεί να κατέχει κάρτα ανεργίας από τον ΟΑΕΔ έστω και μία μέρα κατά την ημερομηνία αναγγελίας της πρόσληψης ώστε να είναι επιλέξιμη η δαπάνη για το πρόγραμμα.

19. **Ερώτηση:** Μία από τις προϋποθέσεις για την επιλεξιμότητα της δαπάνης νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού είναι ο εργαζόμενος «να μην έχει προηγούμενη σχέση εργασίας με το φορέα Κ.Α.Λ.Ο». Τι νοείται «σχέση εργασίας»;
Απάντηση: Οποιαδήποτε σχέση εργασίας εκτός της πρακτικής άσκησης. Στην έννοια «σχέση εργασίας» δεν περιλαμβάνεται η πρακτική άσκηση των φοιτητών.
20. **Ερώτηση:** Στην περίπτωση που σε φορέα Κ.Α.Λ.Ο. συμμετέχει νομικό πρόσωπο, για τη τεκμηρίωση του κριτηρίου Γ.Α.2 «Εμπειρία εταίρων / μετόχων της επιχείρησης ή της ίδιας της επιχείρησης για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου» μπορεί να αποτελέσει η εκτύπωση από το taxinet του νομικού προσώπου-μέλους ή θα πρέπει να προσκομισθεί υλικό εμπειρίας του νομίμου εκπροσώπου του εν λόγω νομικού προσώπου;
Απάντηση: Στην περίπτωση που σε φορέα Κ.Α.Λ.Ο. συμμετέχει νομικό πρόσωπο τότε ΔΕΝ λαμβάνεται υπόψη το εν λόγω μέλος στην βαθμολογία του κριτηρίου. Για το κριτήριο θα ληφθεί υπόψη η εμπειρία μόνο των φυσικών προσώπων-μελών του φορέα.
 Αντίστοιχα ισχύουν τα ανωτέρω και για το κριτήριο αξιολόγησης Γ.Α.1 που αφορά τη συνάφεια Τίτλου Σπουδών με το επενδυτικό σχέδιο.
21. **Ερώτηση:** Για τα δικαιολογητικά στα οποία αναφέρονται ως «ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙ ΠΟΙΝΗΣ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ» που αναφέρεται σε ορισμένα από τα δικαιολογητικά συμμετοχής θα ζητηθούν ελλείψεις;
Απάντηση:
 Για τα δικαιολογητικά στα οποία γίνεται αναφορά ως ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙ ΠΟΙΝΗΣ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ και για τα οποία κατά την διαδικασία αξιολόγησης διαπιστωθεί ότι απουσιάζουν πλήρως κατά την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης θα ζητηθούν ελλείψεις και η πρόταση θα οδηγηθεί προς απόρριψη εφόσον δεν ανταποκριθεί ο επενδυτής. Είναι δυνατό επίσης να ζητηθούν επιπλέον διευκρινιστικά επί των αναρτημένων ή η εκ νέου προσκόμισή τους για την περίπτωση διόρθωσης λαθών και ορθής υποβολής.
22. **Ερώτηση:** Κατά το αίτημα ενδιάμεσου ελέγχου είναι δυνατό να υποβληθεί αίτημα πληρωμής μόνο για τις δαπάνες της Κ.Δ. 7 «Λειτουργικές δαπάνες»;
Απάντηση: ΟΧΙ. Το αιτούμενο ποσό της Κ.Δ. 7 «Λειτουργικές δαπάνες» υπολογίζεται κατ' αναλογία του 40% των δαπανών του αιτήματος ενδιάμεσου ελέγχου για την Κ.Δ 3 «Δαπάνες Προσωπικού».
23. **Ερώτηση:** Για δαπάνες της ΚΔ 7.1 μπορεί ο φορέας να συμπεριλάβει στον προτεινόμενο προϋπολογισμό της και να υλοποιήσει δαπάνες που θα αφορούν πάγιο εξοπλισμό, καθώς και δαπάνες διαμόρφωσης-διαρρύθμισης-εκσυγχρονισμού κτιριακών εγκαταστάσεων;
Απάντηση: Ο φορέας μπορεί να υλοποιήσει κάθε είδους δαπάνες που σχετίζονται με την επιλέξιμη λειτουργία του και δεν απαιτείται η αιτιολόγησή τους στην Κ.Δ. 7.1 « Έμμεσες και άμεσες λειτουργικές δαπάνες, καθώς υπολογίζονται ανεξάρτητα το 40% της ΚΔ3.
24. **Ερώτηση:** Δεδομένου ότι δεν θα ζητηθούν σχετικά αποδεικτικά τιμολόγησης - εξόφλησης, σε περίπτωση ένταξης, το ποσό ενίσχυσης που θα αφορά τις άμεσες και έμμεσες και θα αντιστοιχεί σε ποσοστό 40% των δαπανών μισθολογικού κόστους, θα καταβληθεί χωρίς έλεγχο πραγματικής ανάλωσης;
 Δηλαδή στην περίπτωση που το ποσό που αναλογεί είναι 28.000,00 € αλλά δεν έχουν πραγματοποιηθεί ισόποσες δαπάνες (π.χ. 20.000,00 €) τι ποσό θα καταβληθεί;
Απάντηση: Δεν θα ελεγχθεί η ανάλωση του ποσού για την ΚΔ7.1
25. **Ερώτηση:** Στην περίπτωση που ένας φορέας επιθυμεί να αιτηθεί το 30% της Κ.Δ. 7 (και όχι το 40%) μπορεί;
Απάντηση: ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ. Το ποσοστό υπολογισμού είναι το 40% σύμφωνα και με το Άρθρο 25 της ΥΑ 137675/ΕΥΘΥ 1016/19.12.2018 για τους Εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών - Ελέγχους νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων ΕΣΠΑ 2014-2020 (ΥΠΑΣΥΔ)
26. **Ερώτηση:** Σε περίπτωση που ο φορέας έχει προβεί σε σύσταση και έναρξη εργασιών μετά τις 28/06/2021, απαιτείται η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο α/α 13 της λίστας δικαιολογητικών;
 Εάν ΟΧΙ, απαιτείται απόφαση του αρμόδιου από το καταστατικό όργανο του φορέα;

Απάντηση: Εφόσον κατά την υποβολή της πρότασης υπάρχει σχετικό νομιμοποιητικό έγγραφο απαιτείται η υποβολή του, ειδάλως απαιτείται η σχετική εξουσιοδότηση προς τον υποβάλλοντα την πρόταση.